

Η διάδοση της Ελληνικής γλώσσας στην Παλαιστίνη, στην εποχή του Χριστού

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Φωτό:thepersistenceofafreephoton.blogspot.gr

Η Παλαιστίνη στον 1ο μ.Χ. αιώνα και ειδικότερα η περιοχή της Γαλιλαίας ευρίσκοντο υπό την εμφανή επίδραση του ελληνικού πολιτισμού, και η ελληνική γλώσσα ήταν ευρέως διαδεδομένη και ομιλουμένη¹. Γνωστή επίσης και ως “Γαλιλαία των Εθνών” (Ματθαίος 4:15)², η Γαλιλαία αποτελούσε το κέντρον του εμπορίου μεταξύ Μεσο-γείου, της Θάλασσας της Γαλιλαίας και των περιοχών της Δεκαπόλεως. Η Γαλιλαία περιεβάλετο από πόλεις κέντρα του ελληνικού πολιτισμού, μέ τις πόλεις της Πτολεμαΐδος, Τύρου και Σιδώνος στα δυτικά και βορειοδυτικά, της Πανιάδος και της Κιασάρειας Φιλίππου, της Ίππου και των Γαδάρων στα ανατολικά, της Σκυθοπόλεως στα νότια.³ Υπήρχε ένα εκτεταμένο δίκτυο υδάτινων και χερσαίων οδών που συνέδεαν την Γαλιλαία μέ τις όμορες

περιοχές. Ως αποτέλεσμα, η Γαλιλαία ήταν κέντρον εμπορίου εσωτερικού και εξωτερικού, και διεκρίνετο από μία κοσμοπολιτική ατμόσφαιρα.

Ως αποτέλεσμα, η διάδοση της ελληνικής γλώσσας ήταν ευρύτατη. Μία ένδειξη αυτού έχουμε στο βιβλίο των Πράξεων των Αποστόλων (6:1 και 9:29), όπου αναφέρεται η διάκριση μεταξύ Ελληνιστών και Εβραίων, προφανώς αναφερομένη στην γλωσσική διάκριση μεταξύ των Ιουδαίων που ωμιλούσαν κυρίως ελληνικά και εκείνων που ωμιλούσαν αραμαϊκά. Επίσης, μέ τον ίδιο όρο χαρακτηρίζονταν και οι εκτός Παλαιστίνης κάτοχοι ελληνικής παιδείας. Επομένως, οι Ελληνιστές αποτελούσαν σημαντικό μέρος του πληθυσμού της πόλεως των Ιεροσολύμων, όπου η ελληνική γλώσσα ωμιλήτο ευρέως.⁴ Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι οι επτά διάκονοι που αναφέρονται στις Πράξεις 6:5 για να διακονούν τους ελληνοφώνους χριστιανούς (τους “ελληνιστές”), έχουν όλοι τους ελληνικά ονόματα.

Ο Ιησούς όπως και οι μαθητές Του, ήσαν Γαλιλαίοι. Ο Ιησούς μεγάλωσε στην Ναζαρέτ, και ένα μεγάλο μέρος της επιγείου Του διακονίας, κηρύγματος και επιτελέσεως θαυμάτων και θεραπειών, έλαβε χώρα στην ευρύτερη περιοχή της Γαλιλαίας περίξ των πόλεων Ναζαρέτ, Ναιν, Κανά και Καπερναούμ. Παρ’ ότι η Ναζαρέτ ήταν ένα μικρό χωριό μόλις 2000 κατοίκων, και εβασίζετο στην γεωργία (Ιωάννης 1:46), είχε αναπτύξει γλωσσικές, πολιτισμικές και οικονομικές σχέσεις μέ την ευρύτερη περιοχή. Η Ναζαρέτ ήταν κοντά στο δίκτυο μιάς από τις κυριότερες εμπορικές οδούς της αρχαίας Παλαιστίνης, την Via Maris, που συνέδεε την Δαμασκό μέ την Μεσόγειο. Η Καπερναούμ εξυπηρετούσε ως είσοδο στην Γαυλωνίτιδα χώρα (σημερινά υψίπεδα του Γκολάν), και ήταν έδρα τελωνείου που επέβαλε φόρους και τέλη σε εμπόρους και εμπορεύματα (Μάρκος 2:14). Η Καπερναούμ, μέ ένα πληθυσμό μεταξύ 12000 και 15000 κατοίκων, όπως και η Τιβεριάς, πόλη ιδρυθείσα από τον Ηρώδη Αντύπα, αποτελούσαν εμπορικά κέντρα μέ μεικτό πληθυσμό και εν πολλοίς δίγλωσσο.⁵

Galilean Ministry of Jesus

Φωτό: thepersistenceofafreephoton.blogspot.gr

Όλες οι ιστορικές και αρχαιολογικές αποδείξεις συμφωνούν μέ όσα γνωρίζουμε για τον βίο του Ιησού και των Μαθητών Του. Ο Ματθαίος (Ματθαίος 9:9, Λουκάς 5:27-28), επίσης γνωστός και ως Λεβί (Μάρκος 2:13-14), ήταν τελώνης, φοροεισπράκτορας στην Καπερναούμ, οπωσδήποτε λόγω επαγγέλματος και των επαφών του μέ τις επίσημες αρχές, γνώριζε και ωμιλούσε ελληνικά. Πολλοί εκ των Μαθητών του Κυρίου ήσαν αλιείς (Πέτρος, Ανδρέας, Ιάκωβος, Ιωάννης), οι οποίοι εμπορεύονταν τα αλιεύματά τους από την θάλασσα της Γαλιλαίας. Θα γνώριζαν ελληνικά προκειμένου να εξασκήσουν το επάγγελμα του εμπόρου ιχθύων. Επίσης είναι αξιοσημείωτο ότι, από τους Αποστόλους, οι Ανδρέας και Φίλιππος είχαν ελληνικά ονόματα, και τα ονόματα του Σίμωνος, Συμεών, Βαρθολομαίου και

Θαδδαίου ήσαν εξ ελληνικής ρίζας η εξελληνισμένα. Αυτό έχει την σημασία του, όταν λάβουμε υπ' όψιν το γεγονός ότι , όταν οι Έλληνες ήλθαν στον Φίλιππο, που κατήγετο από την Βησθαϊδά, και επιθυμούσαν να δουν τον Ιησού, ο Φίλιππος τους παρέπεμψε στον Ανδρέα, που επίσης κατήγετο από την Βησθαϊδά (Ιωάννης 1:44, και 12:20-22). Προφανώς, οι Φίλιππος και Ανδρέας γνώριζαν τα ελληνικά και μπορούσαν να συνομιλήσουν με αυτούς τους Έλληνες που επιθυμούσαν να συναντήσουν τον Ιησού. Άλλωστε, και ο ίδιος ο Ιησούς γνώριζε και ωμιλούσε ελληνικά, ούτως ώστε να συνδιαλέγεται και να κηρύττει στους ελληνόφωνους και έλληνες κατοίκους της περιοχής της “Γαλιλαίας των Εθνών”, και ιδίως των κατοίκων των ελληνικών πόλεων της Δεκαπόλεως και της Φοινίκης. Επίσης, ο Ιησούς σε ποιά γλώσσα μίλησε με τον Πλάτο? όχι βεβαίως στα εβραϊκά η αραμαϊκά, που ο Πλάτος ασφαλώς δεν εγνώριζε, αλλά στα ελληνικά.

Συχνό επίσης ήταν το φαινόμενο οι Εβραίοι του 1ου μ.Χ. αιώνας να έχουν διπλά ονόματα, ένα εβραϊκό και ένα ελληνικό η εξελληνισμένο (πρβλ. Σίμων Πέτρος, Σαύλος-Παύλος). Δεν μάς εκπλήσσει το γεγονός ότι ο Σίμων που έλαβε από τον ίδιο τον Χριστό το νέο του όνομα “Πέτρος”, ένα καθαρά ελληνικό όνομα, έζησε και εργάσθηκε σε μία εξελληνισμένη περιοχή, οπωσδήποτε γνώριζε και ωμιλούσε ελληνικά. Παρ' όλο που χαρακτηρίζεται αυτός και ο Ιωάννης από τα μέλη του Συνεδρίου (Σανχεδριν) ως άνθρωποι ιδιώτες και αμόρφωτοι (Πράξεις 4:13), αυτό δεν σημαίνει ότι ήσαν όντως αμόρφωτοι και αγράμματοι. Ασφαλώς, μέ τα μέτρα των Φαρισαίων εθεωρούντο αμόρφωτοι, μέ την έννοια ότι δεν είχαν φοιτήσει σε κάποια από τις ραββινικές σχολές η δεν είχαν παρακολουθήσει ως ακροατές τις διδασκαλίες κάποιων διασήμων Ραββίνων διδασκάλων. Ωστόσο, γνώριζαν πολύ καλά να διαβάζουν και να μελετούν τις Γραφές που ωμιλούσαν προφητικώς για την έλευση του Μεσσία. Και μέ τα ελληνικά μέτρα ασφαλώς εθεωρούντο αμόρφωτοι, μέ την έννοια ότι δεν γνώριζαν την ελληνική φιλοσοφία. Ωστόσο, ως έμποροι ιχθύων και διευθύνοντες μία εταιρεία αλιευτικών πλοίων, ο Πέτρος, ο αδελφός του Ανδρέας, οι Ιάκωβος και Ιωάννης ασφαλώς γνώριζαν και μπορούσαν να επικοινωνούν στα ελληνικά.

Άλλωστε, υπάρχουν άφθονες αρχαιολογικές και επιγραφικές μαρτυρίες, νομίσματα που κυκλοφόρησαν από τον Ηρώδη και τον Ηρώδη Αγρίπα, πάπυροι, επιτύμβιες επιγραφές και χαράγματα, αποδεικνύουν ότι η ελληνική γλώσσα ήταν ευρέως διαδεδομένη, ωμιλουμένη μεταξύ των κατοίκων της Παλαιστίνης. Η ελληνική γλώσσα αποτελούσε το κοινό γλωσσικό ιδίωμα επικοινωνίας όλων των λαών της Μεσογείου την εποχή του Χριστού.6

Φωτό: thepersistenceofafreephoton.blogspot.gr

Αρχιμανδρίτης π. Κύριλλος Κεφαλόπουλος «ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΕΥΛΟΓΙΑ» Αρ. Τεύχους 134 Οκτώβριος 2013

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Levine, L.I. (ed.), *The Galilee in Late Antiquity*, New York, Jewish Theological Seminary of America, 1992, pp. 70-71. Freyne, S., *Galilee from Alexander the Great to Hadrian 323 B.C.E. to 135 B.C.E.: A Study of Second Temple Judaism*, Notre Dame, University of Notre Dame, 1980].
2. Η έκταση της διείσδυσης της ελληνικής γλώσσας και πολιτισμού στην Παλαιστίνη, όχι μόνον στις πόλεις αλλά και στην αγροτική ύπαιθρο, εξετάζεται αναλυτικώς στα έργα των A.H.M. Jones, *The Greek City: From Alexander to Justinian*, Oxford, Clarendon Press, 1940, pp. 289-295. T. Tcherikover, *Hellenistic Civilization and the Jews*, Philadelphia, Jewish Publication Society of America, 1959, pp. 14-116. M. Hengel, *Judaism and Hellenism: Studies in their Encounter during the Early Hellenistic Period*, London, SCM, 1974, pp. 58-106.
3. Sevenster, J.N., *Do you Know Greek? How Much Greek could the First Jewish Christians have known?*, Leiden, Brill, 1968, pp. 96-97.
4. M. Hengel, *op. cit.*, pp. 14-15.

5. Meyers, E.M. and Strange, J.F., *Archaeology, the Rabbis and Early Christianity*, London, SCM 1981, pp. 56-58.

6. Schurer, E., *The History of the Jewish People in the Age of Jesus Christ (3 vols)*, Edinburgh, 1973-86, vol. 2, pp. 53-54.